

СТУДИЈА НА СЛУЧАЈ

Гала е девојка на 13 годишна возраст, ученичка во основно училиште.

Живее со својата самохрана мајка, која цел ден работи надвор од домот, одржува хигиена во туѓи домови.

Бурим е сосед на семејството на Гала, тој има 40 години, има основано свое семејство, татко е на две деца, од кои едното е на возраст, иста како онаа на Гала, со кои живее во заедница. Со нив е и мајката на Бурим. Тој е невработен, самоиницијативно нешто подработува, собира дрва од блиската шума, хонорарно им помага на другите луѓе, кои му даваат по некој денар за сработеното

На почетокот Гала го знае Бурим како човек од соседството, по име Бено,-така тој и се претставил, тој е познаник на нејзината мајка кој им помага кога во куќата им недостига машка рака. Тој за неа е добар човек, сосед кој и помага кога таа има проблеми со училиштето, а и кога таа не се разбира со својата мајка, тој е толку фин што понекогаш и остава и пари за таа да си купи нешто само за себе....

Гала се заљубува во Бурим, му пишува љубовни пораки во кои ја изнесува својата заљубеност, му се колне дека вечно ќе го сака, а тој и вика дека се ќе биде во ред само да му вети дека за ова Гала нема да каже никому, дури ни на мајка и. Гала не може ни да претпостави дека Бено е Бурим, кој има 40 години и семејство...

Тој секогаш доаѓа кога таа е сама, таа му отвора врата, а потоа тој ја заклучува и не ја пушта да излезе од домот. Во знак на љубовта тој и се потпишува по нејзиното тело со нож, ја врзува со синџир за столот, ги гаси цигарите од нејзиното тело.... И вели дека тој неа ја сака најмногу на светот. Дека таа вечно ќе биде само негова, дека ќе живеат заедно, ќе се сакаат засекогаш, дека се ќе биде во ред, само таа за нивната љубов да не кажува никому....А таа пишува љубовни писма за него, таа живее за неговата љубов, тој ја врзува, има сексуални односи со неа...

Гала го живее својот сон, верува во љубовта со Бено, со нетрпение ги очекува заедничките мигови... се до еден миг, кога таа сфаќа дека тоа е нејзиниот најлош сон, кошмар измешан со случувањата од реалноста. Состојбата кулминира, кога денот спроти нејзиниот 14 роденден, Бено доаѓа во домот на Гала, ја зема со своето возило и ја носи на автобуската постројка на последна „2“, грубо ја силува, и ја остава така сама надвор, гола, исплашена, со солзи во очите и страв во коските....

Тој влегува во кола и си заминува....а Гала останува сама на улицата.....Оди по улицата и плаче.... а таа по пат ја среќава мајка си, но не кажува што и се случува. Вели дека плаче, затоа што во училиште добила 2 по математика. Мајката и ќерката си одат во својот дом, бедна малечка куќичка која што за нив е се што имаат, сиот нивни свет... Во разговор со својата мајка таа вечер Гала ја распрашува мајка кој е Бено, од каде го познава него и мајка и појаснува, дека тој е нивни комшија, кој живее позади две улици, таа го знае како син на Мерита, вистинското име на Бено е Бурим, тој е оженат човек, кој живее со својата сопруга и своите две деца.

Гала го слуша ова.... ги слуша зборовите на нејзината мајка и со тоа и се крши душата, сиот нејзин свет на љубовта се распаѓа, завршува идилата.... Таа повеќе не може да издржи... За прв пат зборува отворено со мајка си, и раскажува се што нејзе и се случило во врска со Бено, всушност со Бурим...

Но Гала иако скршена во себе, таа сепак е храбра девојка, тинејџерка која и во состојба на тотален нокдаун, е разумна... Таа ја моли мајка си да ја однесе на Клиника за психијатрија, каде ќе може отворено да зборува за својот проблем, зошто веќе станува неиздржливо за неа, притисок кој не може да го издржи

Мајката ја поддржува одлуката на Гала и тие наредното утро завршуваат на Клиниката за психијатрија, каде девојчето е прегледано од универзитетски професор, специјализиран за работа со деца.

Разговорот со психијатарот за Гала, го означува почетокот на крајот на нејзините маки.

Таа раскажува во детали што се и се случило....

Психијатарот или секој доктор кога ќе открие кривично дело има обврска истото да биде пријавено во полиција-МВР на РМ-така е и постапено...

Добиено е првото известување дека е сторено кривично дело, во настанот се вклучуваат полициските службеници од Одделот за малолетничка деликвенција, кои веднаш најпрвин телефонски, а потоа и официјално писмено известување го известуваат јавниот обвинител.

Понатаму, полициските службеници работат по насоки и упатства на јавниот обвинител, кој е носечки државен орган-dominus litis во истрагата.

Започнува предистражна постапка. Таа е тајна. Степенот на сомневање е на најниско ниво -имаме основи на сомнение дека е сторено кривично дело, Од полиција сеуште не се знае која е вистинската правна квалификација во оваа рана фаза (Детска проституција, Полов напад врз дете, Обљуба со злоупотреба на положбата), но тоа дополнително ќе се утврдува, откако ќе се прибават докази, од кои ќе можат да се утврдат релевантните околности кои го чинат кривичното дело.

Јавниот обвинител, ја зема работата под своја контрола. За да се поткрепат првичните сознанија, тој спроведува истражни дејствија, па така донесува повеќе наредби:

Наредба за психијатриско вештачење на девојчето, вештачење на веродостојноста на нејзиното кажување, дали тоа е реален одраз на случувањата од нејзиниот живот или пак плод на имагинација- Универзитетска клиника за психијатрија

-Наредба за медицинско- гинеколошко вештачење- Институт за судска медицина, медисинска деонтологија и криминалистика

Се обезбедуваат траги од возилото-ДНА, крв тн биолошки траги со идентификационо значење

Се врши телесен преглед на телото на девојчето, се констатираат повредите и изгорениците, по нејзиното тело, се констатира натписот врежан на нејзината кожа „Бено“.

Се зема телефонот и се обезбедува како доказ целосната комуникација помеѓу сторителот и жртвата

Резултатите од предистражната постапка го креваат степенот на сомнение на основано сомнение, според насоки на јавниот обвинител се поднесува кривична пријава за кривично дело Полов напад врз дете од член 198 ст.2 вв со ст.1 од КЗ

Јавниот обвинител донесува Наредба за спроведување на истрага, предлага мерка за обезбедување на сторителот на кривичното дело заради постоење околности од кои произлегува опасност од бегство, влијание врз сведоци, повторување на кривичното дело

Јавниот обвинител бара во случајот да бидат вклучени Центарот за социјални работи со тип составен од педагог, психолог социјолог- сите обучени за работа со деца...

Јавниот обвинител предлага во текот на постапката спрема Гала како жртва на кривично дело кое значи нејзина сексуална злоупотреба да бидат определени процесни мерки на заштита и со тоа да се избегне Гала да ја повторува неколку пати својата приказна пред различни институции и со тоа да се навраќа повторно и повторно на настанот.....(тн одбегнување на секундарна виктимизација)

Исказот на Гала како жртва на кривичната постапка едновременно и сведок на настанот го зема јавниот обвинител преку аудио видео запис, во присуство на законскиот застапник на детето, нејзината мајка, стручно лице психолог за деца, адвокат- правен застапник за заштита на правата на децата.

На испитувањето на детето, треба да присуствува и бранителот на осомничениот, тој има право во негово име да поставува прашања до девојчето. Прашувањето оди посредно, преку јавниот обвинител... Се работи со особена претпазливост, тоа го налага законот, Законот за кривична постапка, Законот за правда на децата.

Во конкретниот случај, бранителот на присуствуваше на распитот на девојчето, но беше уредно известен за терминот кога ќе се спроведува испитувањето. Важно е да е „дадено правото“, односно бранителот да биде повикан, доколку не дојде, испитувањето нема да се одложи поради тоа. Ова е важно поради примена на член 6 од ЕКЧП.

Јавниот обвинител предлага процесна заштита и Судот донесува решени за воспоставени мерки на процесна заштита (процедурални мерки на заштита предвидени во ЗКП и Законот за правда на децата)

Јавниот обвинител продолжува со истрагата.... Го испитува осомничениот, наредува негово психијатриско вештачење за да се утврди дали кај него има неприродни

склоности, дали тој знаел што прави додека го вршел кривичното дело, дали можел да ги сфати своите постапки и да управува со нив.

Се добиваат резултатите од истрагата, се сумираат и истите водат кон едно поднесување на Обвинителен акт до Основниот Суд Скопје 1 за кривично дело Полов напад од член 188 ст.2 вв со ст.1 од КЗ.

Согласно законската одредба ова кривично дело го прави тој што ќе изврши обљуба или друго полово дејствие врз дете кое не наполнило 14 години, ќе се казни со најмалку 12 години затвор.

Квалифициран облик на ова дело е предвиден во став 2 на истиот член кој вели, „Ако поради делото од став 1 настапила тешка телесна повреда, смрт, или други тешки последици или делото е сторено од страна на повеќе лица или на особено суров или понижувачки начин, сторителот ќе се казни со најмалку 15 години затвор или со доживотен затвор.

Предметот доаѓа на судење, по извршената оценка на обвинителниот акт, Советот за оценка донесува одлука дека Обвинителниот акт е основан и се закажува главна расправа. Во Судот на главната расправа се повикуваат јавниот обвинител, обвинетиот, неговиот бранител- без ниту еден од нив не може да се одржи главна расправа.

Судскиот совет го сочинуваат двајца професионални судии и тројца судии поротници...

Гала не е повикана на судење, врз неа се определени процесни мерки на заштита, таа нема да се соочи со Бурим, нејзиниот исказ јавниот обвинител го предлага во вид на аудио видео запис и истиот ќе биде презентираан преку соодветна опрема пред Судот.

Јавниот обвинител го изнесува својот воведен говор, својата теорија на случајот, предлага материјални докази вештачењата, листинзите од телефоните, фотографиите од лице место, како и аудио видео записот од исказот од Гала, која дава јасен, прецизен, хронолошки тек, логично и течно зборува за се што и се случило.

Бранителот го изнесува исто така својот воведен говор, тој таму наведува зошто Бурим не треба да биде огласен за виновен и казнет. Одбраната како материјални докази ги предложи љубовните писма кои Гала му ги пишувала на Бурим, а и мајката на Бурим која покрај можноста да не сведочи за нејзиниот син бидејќи не е должна, таа избра да сведочи, зборуваше колку добар човек бил Бурим, како тој им помагал на Гала и на нејзината мајка.

Судот го повикува обвинетиот Бурим да се произнесе дали се чувствува виновен, тоа би било олеснувачка околност за него во смисла на член 40 од КЗ, но и покрај тоа Бурим не се чувствува за виновен.

Се премина кон доказна постапка, се изведоа доказите на обвинителството, па на одбраната.

Судот се повлече на советување и гласање,

Одлуката 15 години затворска казна

Затворската казна е потврдена и во постапката по жалба од страна на Апелациониот Суд Скопје.

ЕПИЛОГ:

Бурим се наоѓа во КПУ Идризово заклучно со 2030 година, кога Гала ќе има 29 година.

НЕШТО ИНТЕРЕСНО: Пред откривање и процесирање на овој случај, според полициски спознанија овој обвинет се јавувал како сторител и на други кривични дела, спрема други девојчина –жртви, случаи кои воопшто не стигнале до Обвинителството и Судот поради немање на докази.

Предности на активната улога на јавниот обвинител како што таа е пропишана во новиот ЗКП.

Имињата се измислени, а случајот реален, станува збор за правосилен судски предмет.